

Kaukokulkeutuvat ympäristömyrkyt Suomen pohjoisilla alueilla LAPCON

Edellinen AMAP tilannekatsaus kontaminanttien osalta Suomesta 2002

OSA II	127
<i>Kansainvälisen AMAP-työryhmän arviointi arktisen alueen saastumisesta 2002</i>	127
<i>Johtopäätökset ja suositukset</i>	127
1. Kansainväliset sopimukset ja toimenpiteet	128
2. Pysyvät orgaaniset ympäristömyrkyt	128
3. Raskasmetallit	129
4. Radioaktiivisuus	131
5. Ihmisen terveys	133
6. Muuttuvat kulkeutumisreitit	135
Kirjallisuus	135

Suomen ympäristö

581

Outi Mähönen (toim.)

AMAP II - Lapin ympäristön tila ja ihmisen terveys

LAPCON hankkeen tausta

- Tilannekuvan päivitys POP-yhdisteistä ja elohopeasta Pohjois-Suomessa
 - Strategiat ja ohjelmat edellyttävät uutta tilannekuvaa
 - Paljon uusia aineita
 - Edellinen katsaus vuodelta 2002...
 - AMAP pj kausi 2015-2017
 - AMAP Human Health Assessment 2016
 - AMAP Emerging Contaminants Assessment meneillään
 - Arktisen Neuvoston pj kausi 2017-2019

RISKEJÄ EI VOIDA
ARVIOIDA
ILMAN TIETOA

Arktinen
Neuvosto /
AMAP= seuranta
ja arviointi

Arktinen
strategia

Kansall vaarall
kemik ohjelma

Kv kemikaalien
hallinnan strategia

Tehtävänanto - synopsis

- *Selvityksessä haetaan vastauksia seuraaviin kysymyksiin:*
 - *Mitkä ovat keskeisimpien ympäristömyrkkyjen lähtötasot ja kehitys Suomen pohjoisilla alueilla, ja verrattuna muihin pohjoisiin alueisiin?*
 - *Muodostavatko havaitut myrkkypitoisuudet riskin ympäristölle tai ihmiselle?*
 - *Kuinka turvataan ajantasaisen tiedon saanti jatkossa*
 - *Suomen kansallisten ja*
 - *kansainvälisten toimien suuntaamiseksi?*
- *”Lähtötasot” on nyt haettu sekä vanhoille että uusille aineille, ja verrataan muihin tietoihin (AMAP valmiit ja valmisteilla olevat raportit)*
- *Jonkin tasoista riskinarviota tehdään, mutta näillä tiedoilla ei mahdollista kovin perusteelliseen*
- **Tiedon saanti jatkossa:**
- **= tiekartta kartoittamisen (→ seurannan) strategiasta pohjoisessa**

Mitä LAPCON tekee? – toiminta ja tavoitteet

- POP-yhdisteiden, niiden korvaajien ja elohopean osalta
 - Kansallinen arvio nykytilasta
 - Kulkeutuminen, altistuminen, vaikutukset
 - Ympäristö + Ihmiset
 - Vertailu muihin pohjoisiin alueisiin
 - Kehitystrendit (kaukokulkeuma)
 - Riskin luonnehdinta => riskinhallinta => toimenpiteet
 - Ehdotus jatkotoimista
 - Arvio muutoksista, skenaariot
 - Riskinhallinta
 - Ympäristön seuranta
 - Biomonitorointi
 - Riskiviestintä
- Kokoaa ja tuottaa tietoa strategisen päätöksenteon tueksi alueellisella ja valtakunnallisella tasolla, sekä kansainväliseen yhteistyöhön arktisella alueella

Ketkä tekevät mitäkin ?

- Hanketta koordinoi Suomen ympäristökeskus joka vastaa myös ympäristötietojen tulkinnasta
- Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos THL vastaa ihmisen altistumisen ja terveysvaikutusten arvioinnista
- Ilmatieteen laitos vastaa aineiden kaukokulkeutumisen ja kuormituksen kehittymisen arvioinnista
- Laitokset yhdessä vastaavat koottujen tietojen tulkinnasta ja niiden pohjalta esitetyistä toimintavaihtoehdoista
- Kukin tahollaan vastaa hankkeen viestinnästä ja kommunikaatiosta sidosryhmien kanssa.

Työryhmä

SYKE

- Jaakko Mannio
- Sari Kauppi
- Timo Seppälä

THL

- Hannu Kiviranta
- Matti Viluksela
- Päivi Ruokojärvi
- Panu Rantakokko

IL

- Hannele Hakola
- Pia Anttila
- Mika Vestenius
- Katri Kyllönen

KIITOS!

